

Tamer BOZKURT

THEMIS

TİCARET HUKUKU - CİLT V

**DENİZ TİCARETİ HUKUKU
KARA TAŞIMA HUKUKU**

6102 sayılı yeni Türk Ticaret Kanunu'na göre hazırlanmıştır.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
YAZAR HAKKINDA	IX

DENİZ TİCARETİ HUKUKU

BİRİNCİ BÖLÜM GİRİŞ, GEMİ, GEMİNİN AYIRICI UNSURLARI VE GEMİ SİCİLİ

§ 1 – GİRİŞ.....	3
§ 2 – TÜRK TİCARET KANUNU’nda GEMİ KAVRAMI VE TİCARET GEMİLERİ.....	3
I. GENEL OLARAK	3
II. GEMİ İLE İLGİLİ OLARAK YAPILAN AYIRIMLAR ve TİCARET GEMİSİ KAVRAMI	5
A- Ticaret Gemisi.....	5
1. Genel Olarak	5
2. İstisna.....	6
B- Denize, Yola, Yüke Elverişli Gemi	6
C- Tamir Kabul Etmez Gemi - Tamire Değmez Gemi.....	7
§ 3 – GEMİNİN AYIRICI UNSURLARI	7
I. GENEL OLARAK	7
II. GEMİNİN ADI.....	7
III. BAĞLAMA LİMANI.....	8
A- Genel Olarak	8
B- Bağlama Limanının Önem Arz Ettiği Noktalar	8
1. Tescil Bakımından	8
2. Yetkili Mahkeme Bakımından	8
3. Kaptanın Temsil Yetkisinin Kapsamı Bakımından	9
4. Diğer	9
IV. MİLLİYETİ.....	11
A- Genel Olarak.....	11
B- Türk Bayrağı Çekme Hakkının Kazanılması.....	11
1. Türk Vatandaşlarına Ait Olan Gemilerde	11
2. Birden Fazla Kişiye Ait Olan Gemilerde	11
3. Donatma İştirakine Ait Gemilerde.....	11
4. Tüzel Kişilere Ait Gemilerde.....	11

C-Türk Uluslararası Gemi Sicili Kanunu (TUGSK) Hükümleri ve Bu Kanun'a Göre Bayrak Çekme Hakkı.....	13
1. Genel Olarak.....	13
2. TUGSK Hükümleri	13
D-Türk Bayrağı Çekme Hakkı ile İlgili İstisnalar.....	15
1. Türk Gemisine Yabancı Bayrak Çekilmesi	15
2. Yabancı Gemiye Türk Bayrağı Çekilmesi.....	15
E-Türk Bayrağı Çekme Hakkının Kullanılması.....	16
F-Türk Bayrağı Çekme Hakkının Kaybedilmesi.....	17
§ 4- GEMİ SİCİLİ.....	20
I. GENEL OLARAK	20
II. SİCİLİ TUTMA YETKİSİ, ALENİYET ve SORUMLULUK	20
A- Yetki	20
B- Sicilin Açıklığı (Aleniyeti)	20
C- Sorumluluk.....	21
III. TESCİL	21
A- Genel Olarak.....	21
1. Tescili Caiz Gemi-Tescili Caiz Olmayan Gemi.....	21
2. Tescili Zorunlu Gemi- Tescili İhtiyarî Gemi	22
B- Talep Üzerine	22
C- Tescile davet	22
IV. TERKİN.....	23
A- Talep Üzerine	23
B- Re'sen Silinme	23
V. GEMİ TASDÍKNAMESİ	24
VI. YAPI HÂLİNDEKİ GEMİLERE ÖZGÜ SİCİL.....	24
VII. GEMİ SİCİLİ KAYITLARININ HUKUKÎ ETKİSİ.....	24
 İKİNCİ BÖLÜM	
GEMİ MÜLKİYETİ,	
GEMİ PAYI VE İŞTİRAK PAYININ KAZANILMASI VE	
KAYBEDİLMESİ İLE GEMİ ÜZERİNDEKİ SINIRLI	
AYNÎ HAKLAR HAKLAR (REHİN VE İNTİFA HAKKI)	
§ 5- GENEL OLARAK VE UYGULANACAK HÜKÜMLER.....	27
I. GENEL OLARAK	27
II. SİCİLE KAYITLI OLAN ve OLMAYAN GEMİLERE UYGULANACAK HÜKÜMLER	27
III. SİCİLE KAYITLI GEMİLER.....	28
A- Genel Olarak	28
B- Mülkiyet.....	28
1. Kazanılması	28
2. Mülkiyetin Kaybı	34

C – Sicile Kayıtlı Gemi Payları ve İştirak Payları Üzerinde Mülkiyet	35
1. Kazanılması	35
2. Ziyai	36
D – Yapı Hâlinde Bulunan Gemiler ve Yapı Payları Üzerindeki Mülkiyet.....	36
§6 – GEMİ ÜZERİNDEKİ SINIRLI AYNÎ HAKLAR (REHİN-İNTİFA)	39
I. GENEL OLARAK	39
II. REHİN (İPOTEK).....	39
A – Genel Olarak.....	39
B – İpoteğin Tesisi ve Şekil	40
1. Sicile Kayıtlı Olmayan Gemiler Üzerindeki İştirak Payının Rehni	40
2. Sicile Kayıtlı Olan Gemilerin Rehni	40
C – Kapsam.....	42
1. Genel Olarak.....	42
2. Kapsama Giren Unsurlar	42
D – Gemi İpoteğinde Sıra ve Derece	44
E – İpoteğin Hükümleri	45
1. Alacak Muaccel Olmadan Önce [İpoteğin Hakkını Tehdit Eden Davranışlara Karşı Önlemler]	45
2. Alacak Muaccel Olduktan Sonra	47
F – İpoteğin Devri, Değiştirilmesi ve Sona Ermesi	47
1. İpoteğin Devri ve Değiştirilmesi	47
2. İpoteğin Sona Ermesi	49
G – Türleri.....	51
1. Akdi-Kanunî İpoteğ	51
2. Üst Sınır İpoteğ	51
3. Birlikte Gemi İpoteğ	51
4. Kiyimetli Evraka Ait İpoteğ	51
5. Yabancı Para Üzerinden İpoteğ	52
6. Sabit Kiyimetli İpoteğ	52
7. Yapı Hâlindeki Gemiler Üzerinde İpoteğ	52
III. İNTİFA HAKKI	55
A – Genel Olarak	55
B – Uygulanacak Hükümler	55
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM DONATAN VE DONATMA İŞTİRAKI	
§7 – DONATAN	57
I. GENEL OLARAK ve DONATAN SIFATI	57
A – Genel Olarak	57

B-	Gemi İşletme Müteahhidi	57
C-	Donatan – Taşıyan Ayırımı	58
D-	Donatanın Tacir Sifati	58
II.	DONATANIN SORUMLULUĞU	59
A-	Genel Olarak.....	59
B-	Gemi Adamlarının Kusurlarından Dolayı.....	59
C-	Sorumluluğun Sınırlandırması Olanağı	60
	1. Genel Olarak	60
	2. 1976 Tarihli Londra Sözleşmesi ve yTTK Bakımından Durum	61
	3. Petrol Kirliliği Zararı Hakkında Özel Hükümler.....	67
§8 – DONATMA İŞTİRAKİ	68	
I.	GENEL OLARAK	68
II.	DONATMA İŞTİRAKİNİN YÖNETİMİ	70
	A– Genel Olarak.....	70
	B– Masraflar ile Kâr-Zarara Katılım.....	70
	C– İştirak Payının Temlik –Rehni ve Sonuçları.....	71
III.	GEMİ MÜDÜRÜ	72
	A– Genel Olarak, Atanması ve Azlı	72
	B– Görev-Yetkileri, Yetkilerin Sınırlandırılması ve Yükümlülükler ..	72
	1. Yönetim Yetkisi	72
	2. Temsil Yetkisi	72
IV.	PAYDAŞ DONATANLARIN ÜÇÜNCÜ KİŞİLERE KARŞI SORUMLULUĞU ve YETKİLİ MAHKEME	73
V.	DONATMA İŞTİRAKİNİN SONA ERMESİ	74

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
GEMİ ADAMLARI (ÖZELLİKLE KAPTAN)

§9 – GEMİ ADAMLARI VE KAPTAN	77	
I.	GENEL OLARAK	77
II.	KAPTAN	77
	A– Genel Olarak ve Yetkileri.....	77
	B– Yetkinin Özel Şekli: Temsil Yetkisi.....	78
	1. Gemi Bağlama Limanında İken.....	78
	2. Gemi Bağlama Limanı Dışında İken.....	79
	3. Temsil Yetkisi ile İlgili Diğer Hususlar	79

BEŞİNCİ BÖLÜM
DENİZ TİCARETİ SÖZLEŞMELERİ

§ 10- GENEL OLARAK	83
§ 11- GEMİ KİRASI SÖZLEŞMESİ	84
I. GENEL OLARAK ve TÜRLERİ	84
II. SÖZLEŞMENİN KURULMASI ve ETKİSİ	85
A- Genel Olarak.....	85
B- Etkisi	85
III. TARAFLARIN HAK ve BORÇLARI	86
A- Kiralayanın	86
1. Hakları.....	86
2. Borçları	86
B- Kiracının	87
1. Hakları	87
2. Borçları	87
IV. ZAMANAŞIMI	88
§ 12- NAVLUN SÖZLEŞMELERİ (GENEL OLARAK NAVLUN SÖZLEŞMESİ, HUKUKİ NİTELİĞİ VE TARAFLARI)	88
I. NAVLUN SÖZLEŞMESİ KAVRAMI, SÖZLEŞMENİN UNSURLARI ve TÜRLERİ ile SÖZLEŞMEDEKİ İLGİLİ KİŞİLER	88
A- Kavram ve Tanım	88
B- Unsurları	89
1. Eşya (yük) Taşıma Taahhüdü	89
2. Taşımanın Deniz Yoluyla Yapılması	90
3. Eşyanın Gemi ile Taşınması	90
4. Eşyanın (yükün) Taşıyanın Zilyetliğine Girmesi	91
5. Taşımanın Ücret (Navlun) Karşılığında Yapılması	91
C-Taraflar (İlgili Kişiler).....	91
1. Genel Olarak.....	91
2. Taşıyan	92
3. Taşıtan.....	92
4. Yükleten	93
5. Gönderilen	93
6. Gemi İşletme Müteahhidi	94
D-Navlun Sözleşmesinin Türleri	96
1. Carter Sözleşmeleri	96
2. Kırkambar Sözleşmeleri (Contract of Carriage of Goods)	101
II. NAVLUN (TAŞIMA) SÖZLEŞMESİNİN HUKUKİ NİTELİĞİ.....	103
III. NAVLUN SÖZLEŞMESİNİN KURULMASI	103
§ 13- NAVLUN SÖZLEŞMESİNİN İFASI	103
I. GENEL OLARAK	103

II.	GEMİNİN DENİZE-YOLA-YÜKE ELVERİŞLİ OLARAK YOLA ÇIKMASI	104
III.	SÖZLEŞMEDE KARARLAŞTIRILAN GEMİNİN KULLANILMASI	104
IV.	YÜKLEME İLE İLGİLİ YÜKÜMLÜLÜKLER	105
	A– Yükleme Yeri.....	105
	B– Yükleme Giderleri	105
	C– Yüklenenek Eşya	106
	1. Kararlaştırılan Eşya	106
	2. Eşya ile İlgili Taşıtan veya Yükletenin Bildirim Yükümlülükleri.....	106
D–	Yükleme Süreleri.....	108
	1. Genel Olarak	108
	2. Carter Sözleşmelerinde.....	108
	3. Kırkambar Sözleşmelerinde	115
V.	BOŞALTMA	115
VI.	ZAMANAŞIMI	115

ALTINCI BÖLÜM **DENİZDE TAŞIMA SENETLERİ**

§ 14– GENEL OLARAK	117	
§ 15– KONİŞMENTO	117	
I.	GENEL OLARAK ve TANIM	117
II.	TÜRLERİ	118
III.	ŞEKLİ ve İÇERİĞİ.....	119
IV.	KONİŞMENTONUN İŞLEVLERİ	120
	A– Kıymetli Evrak Niteliği.....	120
	1. Genel Olarak	120
	2. Kıymetli Evrak Niteliğinin Sonucu: Eşyanın Yetkili Konişmento Hâmiline Teslimi ile Malları Temsil İşlevi	121
	3. Teslim	121
	4. Temsil	123
	B– Kanıt İşlevi	124
	1. Taşıyanla-Taşıtan; Taşıyanla-Gönderilen Arasındaki İlişki ...	124
	2. Taşıyanı İspat	125
	3. Eşyanın Genel Olarak Cinsini, İşaretlerini, Koli veya Parça Adedini, Ağırlık ve Miktarını İspat	126
	4. Navlunu İspat	127
	5. Yükleten Tarafından Verilen Garantiler	127
V.	ZAMANAŞIMI	128

§ 16 – DİĞER TAŞIMA SENETLERİ 128

YEDİNCİ BÖLÜM
TAŞIYANIN SORUMLULUĞU VE HAKLARI

§ 17 – TAŞIYANIN SORUMLULUĞU..... 129

I.	GENEL OLARAK	129
II.	ZAMANSAL AYIRIM: BAŞLANGIÇTAKİ SORUMLULUK - SONRAKİ SORUMLULUK	130
	A- Taşıyanın Başlangıçtaki Denize-Yola-Yüke Elverişsizlikten Doğan Sorumluluğu.....	130
	B- Taşıyanın Sefer Başladıktan Sonraki Sorumluluğu	130
	1. Genel Olarak ve Özen Derecesi.....	130
	2. Sorumluluğun Koşulları	132
	3. Taşıyanı Sorumluluktan Kurtaran Häller.....	135
III.	EŞYA ÜZERİNDE İNCELEME ve BİLDİRİM	141
	A- İnceleme	141
	B- Bildirim	141
	1. Eşyanın Zayıf veya Hasarı Durumunda	141
	2. Geç Teslim Durumunda	142
	3. Eşyanın Fiili Taşıyan Tarafından Teslimi	142
IV.	SORUMLULUĞU SINIRLANDIRMA HAKKI VE BU HAKKIN KAYBI	142
	A- Genel Olarak ve Sorumluluğun Sınırlandırılması ile İlgili Hükümlerin Uygulama Alanı	142
	B- Sorumluluk Sınırları	143
	1. Eşyanın Zayıf/Hasarı Olasılığında	143
	2. Eşyanın Geç Teslim Edilmesi Olasılığında	145
	3. Ortak Hükümler.....	145
	C- Sorumluluğu Sınırlandırma Olanağının Kaybı	145
V.	TAŞIYAN ve ADAMLARININ SÖZLEŞME DIŞI SORUMLULUĞU	146
VI.	DAVA AÇMA SÜRESİ	146
	A- Genel Olarak	146
	B- Hak Düşürücü Süre İtirazından Yararlanma Hakkının Kaybedilmesi.....	147
VII.	FIİLİ TAŞIYAN ve SORUMLULUĞU	148
	A- Genel Olarak	148
	B- Fiili Taşıyanın Sorumluluğu	148
	C- Sorumsuzluk Şartları	149
VIII.	EMREDİCİ HÜKÜMLER ve UYGULAMA ALANI	150
	A- Genel Olarak.....	150
	1. Kural	150
	2. Uygulama Alanı ve Kapsamı	150
	3. Bu Kayıtların Konulması Durumunda Navlun Sözleşmesi ve Konışmentonun Durumu	151

4. Taşıyanın Sorumluluğunun Genişletilebilmesi	151
B- İstisnalar	151
1. Genel Olarak.....	151
2. Aksine Kayıt Konulabilecek Hâller	151
3. Borçlar Kanunu'nun Uygulama Alanı	153
§ 18- TAŞIYANIN HAKLARI	153
I. GENEL OLARAK	153
II. HAKLAR	153
1. Navlun ve Diğer Haklar	153
2. Hapis Hakkı	155
§ 19- NAVLUN SÖZLEŞMESİNİN SONA ERMESİ	158
I. GENEL OLARAK	158
II. SONA ERME NEDENLERİ	158
A- Sözleşmenin Kendiliğinden Hükümden Düşmesi	158
1. Geminin Zayı Olması.....	158
2. Eşyanın Zayı Olması	160
B- Sözleşmenin Feshi	161
1. Genel Olarak.....	161
2. Fesih Hakkı Doğuran Durumlar	162
3. Fesih Hakkı Doğurmayan Durumlar.....	163
4. Fesih Hakkının Kullanılması ve Hüküm ve Sonuçları	164
C- Taşıtana Tanınan Özel Fesih Hakkı	165
1. Genel Olarak.....	165
2. Yolculuk Çarteri Sözleşmelerinde	165
3. Kırkambar Sözleşmelerinde	166
 SEKİZİNCİ BÖLÜM	
DENİZ YOLU İLE YOLCU TAŞIMA SÖZLEŞMESİ	
§ 20- GENEL OLARAK YOLCU TAŞIMA SÖZLEŞMESİ, TARAFLAR, HAK VE BORÇLAR, SONA ERME VE HUKUKİ SONUÇLAR	171
I. GENEL OLARAK	171
II. SÖZLEŞMENİN KURULMASI, TARAFLAR ve KAVRAMLAR	171
A- Yolcu Taşıma Sözleşmesi ve Uygulama Alanı	171
B- İlgili Kişiler ve Kavramlar	172
1. Genel Olarak	172
2. Taşıyan ve Fiili Taşıyan	172
3. Yolcu	172
4. Bagaj	172
III. TARAFLARIN HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ	172
A- Yolcunun	172

1. Yükümlülükler	172
2. Haklar	173
B- Taşıyanın	174
1. Yükümlülükler	174
2. Haklar	175
IV. TAŞIYANIN SORUMLULUĞU ve SORUMLULUK SINIRLAMALARI .	175
A- Genel Olarak	175
B- Yolcunun Ölümü veya Yaralanmasından	176
1. Gemi Kazası Nedeniyle	176
2. Gemi Kazası Dışındaki Bir Nedenle	177
C- Bagajın Zayıf-Hasarından.....	177
D- Fiili Taşıyanın Sorumluluğu	178
E- Sorumluluğu Sınırlandırma Hakkının Kaybı.....	179
V. EMREDİCİ HÜKÜMLER ve ZAMANAŞIMI	179
A- Emredici Hükümler	179
B- Zamanaşımı	179
 DOKUZUNCU BÖLÜM	
DENİZ KAZALARI	
(MÜŞTEREK AVARYA;	
ÇATMA ve KURTARMA)	
§21- MÜŞTEREK AVARYA	181
I. GENEL İLKELER.....	181
II. MÜŞTEREK AVARYA HÄLLERİ.....	182
III. DİSPEÇ	182
§22- ÇATMA	183
I. GENEL OLARAK	183
II. ÇATMA TÜRLERİ	183
A- Kusursuz Çatma	183
B- Kusurlu Çatma	183
1. Bir Taraflı Kusur	183
2. İki Taraflı Kusur	184
C- Kılavuzun Kusuru	184
III. USUL ve ZAMANAŞIMI	185
A- Usul.....	185
B- Saklı Tutulan Hükümler	185
C- Zamanaşımı	185
IV. ÇATMA OLMADAN ORTAYA ÇIKAN ZARAR	185
§23- KURTARMA	186
I. GENEL OLARAK	186
II. EŞYA KURTARMA	186

A– Sözleşme	186
B– Tarafların Hak ve Yükümlülükleri	187
1. Genel Olarak.....	187
2. Kurtaranın Hakları.....	187
III. İNSAN KURTARMA.....	189
IV. ZAMANAŞIMI	189

ONUNCU BÖLÜM GEMİ ALACAKLISI HAKKI

§24– GEMİ ALACAKLISI HAKKI	191
I. GENEL OLARAK	191
II. GEMİ ALACALISI HAKKI VEREN ALACAKLAR	192
III. GEMİ ALACAĞININ VERDİĞİ KANUNİ REHİN HAKKI	193
A– Genel Olarak ve Kapsam	193
B– Temin Ettiği Alacaklar	194
C– Öncelik	194
D– Sıra.....	194
E– Devir ve İntikal.....	194
F– Sona Ermesi	195
G– Zamanaşımı	195

KARA TAŞIMA HUKUKU

§25– GENEL OLARAK	199
§26– EŞYA (YÜK) TAŞIMALARI	200
I. EŞYA TAŞIMA SÖZLEŞMESİ ve TAŞIMA SENEDİ	200
A– Taşıma Sözleşmesinin Tanımı ve Tarafları	200
B– Kuruluşu, Unsurları ve Taşıma Senedi ile İlişki.....	201
C– Taşıma Senedi, İçeriği, Teslimi ve İspat Gücü	203
1. Genel Olarak	203
2. İçeriği ve İspat Gücü	203
D– Yük Senedi (İlmühaber).....	205
II. TARAFLARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ ve HAKLARI	206
A– Genel Olarak	206
B– Gönderenin	206
1. Yükümlülükler [ve Sorumluluk]	206
2. Haklar.....	209
C– Taşıyıcının	212
1. Yükümlülükler.....	212
2. Haklar.....	213

D-Gönderilenin Hak ve Yükümlülükleri	217
1. Genel Olarak Haklar- Ödeme Borcu ve Doğumu	217
2. Ödemeli Teslim	218
3. Emir, Talimat ve Tasarruf Yetkisi	218
III. TAŞIYICININ SORUMLULUĞU.....	218
A- Genel Olarak.....	218
B- Sorumluluk Nedenleri	219
1. Genel Olarak.....	219
2. Ziya – Hasar	219
3. Gecikme.....	220
C-Taşıyıcının Sorumluluktan Kurtulması ve Kurtulamaması ile Yardımcıların Kusuru	220
1. Sorumluluktan Kurtulabilecegi Häller..... 220	
2. Taşıyıcının Sorumluluktan Kurtulamayacağı Häller.....	223
3. Yardımcıların Kusuru	223
D-Taşıyıcının Sorumluluğuna İlişkin Özel Düzenlemeler	224
1. Genel Olarak	224
2. Refakat Belgeleri ile İlgili Sorumluluk	224
3. Ödemeli Teslim Durumunda	224
4. Tasarruf Hakkının Kullanılmasında	224
E-Tazminatın Hesaplanması Şekli ve Sınırlar	225
1. Tazminata Esas Alınacak Değer.....	225
2. Giderler.....	225
3. Sorumluluk Sınırları ve Sorumluluğu Sınırlandırma Hakkının Kaybı	226
4. Taşıyıcının İade Borcu.....	227
F- Sözleşme Dışı İstemler	228
G-Yardımcı Kişilerin Sorumluluğu	228
H-Fiili Taşıyıcı ve Onun Sorumluluğu	229
I- Usul, Dava Hakları	230
1. Genel Olarak	230
2. Bildirim	230
3. Yetkili ve Görevli Mahkeme	231
§ 27- DEĞİŞİK TÜR ARAÇLAR İLE TAŞIMA	231
I. GENEL OLARAK	231
II. UYGULAMA ALANI.....	232
III. ZARAR YERİNİN BİLİNMESİ	233
IV. BİLDİRİM ve ZAMANAŞIMI	234
V. DEĞİŞİK TÜR ARAÇLARLA TAŞINMA EŞYASININ TAŞINMASI	234
§ 28- TAŞINMA EŞYASI TAŞIMASI	235
I. GENEL OLARAK	235
II. TAŞIYANIN YÜKÜMLÜLKLERİ	235
A- Genel Olarak.....	235

B – Taşıma Senedi, Tehlikeli Mal, Refakat Belgeleri, Bildirim ve Bilgi Verme Yükümlülükleri	236
III. TAŞIYICININ SORUMLULUĞU İLE İLGİLİ ÖZEL HÜKÜMLER.....	236
A – Sorumluluktan Kurtulma.....	236
B – Sorumluluk Sınırı	237
C – Sorumluluğu Sınırlama Hakkının Kaybı	237
IV. GÖNDERENİN SORUMLULUĞU İLE İLGİLİ ÖZEL DURUMLAR	238
V. BİLDİRİM	238
§29 – YOLCU TAŞIMALARI	238
I. GENEL OLARAK	238
II. TARAFLARIN HAK ve YÜKÜMLÜLÜKLERİ	239
A – Yolcunun	239
1. Talimatlara Uyma Borcu	239
2. Seferin Yapılamaması Durumunda.....	239
3. Seferin Duraklaması Durumunda	239
4. Seferin Gecikmesi Durumunda	240
B – Taşıyıcının	241
1. Yolcuya Varma Yerine Ulaştırma.....	241
2. Ücret İsteme Hakkı	241
3. Bagajdan Dolayı Sorumluluk ve Hapis Hakkı	241
4. Yolcunun Ölümü Durumundaki Yükümlülükler	241
III. TAŞIYICININ SORUMLULUĞU	241
IV. YÖNETMELİK	242
§30 – TAŞIMA İŞLERİ KİTABINA İLİŞKİN ORTAK HÜKÜMLER	243
I. GENEL OLARAK ve KAPSAM	243
II. SORUMLULUĞUN DARALТИLMASI ve KALDIRILMASI.....	243
III. ZAMANAŞIMI	244
EK: DENİZ ALACAKLARINA KARŞI MESULİYETİN SINIRLANDIRILMASI HAKKINDA 1976 TARİHLİ MİLLETLERARASI SÖZLEŞME [DENİZ ALACAKLARINA KARŞI MESULİYETİN SINIRLANDIRILMASI HAKKINDA 1976 TARİHLİ MİLLETLERARASI SÖZLEŞMEYİ TADİL EDEN 1996 PROTOKOLÜ İLE BİRLİKTE]	245
KAYNAKÇA	261